A°. 1828. N°. 16.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 19 April.

AFKONDIGING.

Het BESTUUR der Gemeente van BREDA, gezien de aanschrijving van den Heer Gouverneur dezer Provincie, van den 10 April 1828.

Gezien artikel 95b der Wet van 28 Junij 1822, (Staatsblad n°. 15);

MAAKT bij deze aan alle Ingezetenen dezer Gemeente bekend, dat het Suppletoir Kohier Litter B. der bij voorschrevene wet vastgestelde belasting op het *Personeel*, op den gedachten 10 April jl., door welgemelden Heer Gouverneur is executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk, na bekomene kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien in voege als daarbij, in overeenkomst met artikel 96 der wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van *parate executie*, terwijl de zoodanigen, die hun aanslag-biljet niet zullen hebben ontvangen, zich van een dubbeld van hetzelve, kosteloos ten kantore des Ontvangers, zullen kunnen voorzien; en zij die zouden mogen vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege, schriftelijk, op ongezegeld papier, bij den Controleur der divisie, zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van ééne maand, na de dagteekening van hun aanslag biljet.

En, opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan te BREDA, den 17 April 1828.

Het Bestuur der Gemeente van BREDA,
DE ROIJ, vt.
Ter ordonnantie van hetzelve;
De Secretaris der Stad
H. W. SCHUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA den 18 April.

Gepasseerde Zondag, den 13 April jl. heeft te Antwerpen de uitdeeling der prijzen plaats gehad, aan die kunstenaren welke door *Teeken-, Bouw- en Graveerkunst*, aan de Academie aldaar, voortreffelijkst uitmunteden. Deze plegtigheid overtrof alles; de geestdrift welke een ieder bezielde om hulde aan deze jeugdige kunstenaren te bewijzen, ging alles te boven. — Onder de kweekelingen, welke met lauwren werden bekroond, zagen wij, tot onze groote vreugde, één onzer Stadgenooten; de jongen *Petrus van Schendel*, oud 21 jaren, sedert 1823 te Antwerpen de glorierijke baan bewandelende, had hij thans het geluk de eerste prijs in het teekenen der *Perspectief* of *Doorzichtkunde* te behalen; een zware Gouden Medaille werd hem, voor de voortreffelijke uitvoering zijner teekening, die ieders bewondering tot zich trok, met hartelijke vreugde overhandigd, en dezen jongeling had het genoegen, na het eindigen der plegtigheid, met eere-palmen omhangen, nevens de Edel Achtbaar Heer Burgemeester der stad Antwerpen in deszelfs koets plaats te nemen; met alle mogelijke eerbewijzingen overladen, zag hij hulde toebrengen aan zijne ijverige en onvermoeide pogingen tot vordering in zijne geliefkoosde en door hem aangebedene studie, en vindt hij gelegenheid, om die edele menschenvrienden, die hem in deze zijne betrekking alleen tot steun dienen, en alles toebrengen om hem gelukkig te maken, te toonen, dat hij niet onwaardig is in de gunst van die edele Ingezetenen zijner geboorteplaats, te deelen.

AMSTERDAM den 13 April.

Z. M. heeft goedgekeurd de grondslagen en voorwaarden eener Maatschappij, welke, onder de benaming van *West Indische Maatschappij*, zal worden gevestigd te Amsterdam door de Heeren *D. Borski*, *G. D. Crommelin*, *P. Hartsen*, *J. H. Insinger*, *J. J. Voute*, *A. Willink* en *H. P. Blankenhagen*, van welke de laatstgenoemde als Directeur en verdere oprigters als Commissarissen zullen fungeren. Het kapitaal zal niet minder dan vijf en niet minder dan tien millioenen bedragen, verdeeld in Aandeelen van *f* 1000. Het hoofddoel dezer Maatschappij is het aanknoopen en onderhouden van nuttige betrekkingen met Zuid-Amerika, Mexico en de West-Indische Eilanden, zoo veel mogelijk in verband met de welvaart van 's Rijks scheepvaart en fabriekwezen en inzonderheid met oogmerk, om de gunstige ligging van de vrijhaven van Curaçao te doen strekken tot een stapel voor de Amerikaansche markten geschikte koopgoederen en tot een middenpunt van den handel in den Mexikaanschen zeeboezem. Men vleit zich, dat, daar de Zuid-Amerikaansche handel, met beleid gedreven, niet dan gunstige uitkomsten schijnt te kunnen opleveren, de Maatschappij ten eenemale aan het oogmerk zal beantwoorden.

Van den 15 April.

Gisteren morgen heeft H. K. H. Prinses *Marianne* een togtje naar Haarlem gedaan. Des avonds heeft de Koninklijke familie andermaal de voorstelling in de stads schouwburg bijgewoond. Heden middag is er groot diner aan het paleis.

Van den 16 April.

Heden morgen zijn Hunne Majesteiten, benevens H. K. H. Prinses *Marianne*, en Hoogstderzelver gevolg, van hier naar 's Gravenhage terug gekeerd.

UTRECHT den 16 April.

Z. M. de Koning heeft benoemd tot Curator onzer Hoogeschool in plaats van wijlen den heer *J. F.* Baron *van Spaen van Biljoen*, den heer *A. P. R. C.* Baron *van der Borch van Verwolde*.

'S GRAVENHAGE den 18 April.

Heden hebben, op hoog bevel, in de openbare Kerken, de gebeden voor den gezegenden toestand van H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden, een aanvang genomen.

— De heer *Dotrenge*, buitengewoon Staats-Raad, is tot Staats-Raad in gewonen dienst benoemd.

— Van Curaçao verneemt men, dat de Gouverneur van dat eiland en onderhoorigheden, de Schout-bij-nacht *P. R. Cantzlaar*, in het begin van Maart l. l., zich van daar naar de kolonie Suriname zou begeven, om, door den Commissaris-Generaal *J. van den Bosch*, te worden geïnstalleerd als *Gouverneur-Generaal van al de Nederlandsche bezittingen in de West-Indiën*, en dat dezelve voortaan te Paramaribo zal resideren.

LEYDEN den 15 April.

Wij deelen het navolgend uittreksel mede uit eenen brief van Batavia daar den 5 November geschreven:

„ De berigten, welke wij bij dezen mededeelen aangaande den staat van den lijwaten-handel van inlandsche fabriek, zullen gewisselijk in het vaderland belangstelling verwekken. Tot hiertoe zijn in dit jaar 3600 kisten Engelsche lijwaten aangebragt en heeft de Handel-maatschappij een begin gemaakt met het aanvoeren van 750 kisten van Nederlandsche fabriek. Men moet tot eere der Nederlandsche fabrieken getuigen, dat hare goederen fraai en net bewerkt zijn, dat zij zich veel moeite hebben gegeven, om de Indische lijwaten na te maken en in dat opzigt, zoo wel als ten aanzien der deugdzaamheid, de Engelschen den prijs afwinnen. Een dergelijk getuigenis kan het fabriekwezen zoo wel als den handel ter aanmoediging verstrekken, te meer, indien men in aanmerking neemt, dat de Britsche manufacturen, welke tot dusverre in de Javaansche markten hebben voorzien, met een inkomend regt van 25 ten honderd zijn bezwaard.

— De dagbladen van Napels van 21, 22 en 24 Maart melden, dat den 14 dito in den bodem van den krater van den Vesuvius, eene nieuwe opening ontstaan is van ongeveer vijftien voet omtrek, eene aanmerkelijke hoeveelheid lava uitwerpende; den 17 en 18 hield dit in grootere mate aan, de uitbarstingen waren veelvuldiger, en de opening had zich 60 voet verwijderd. De stoffe die er uit opgeworpen werden, vormden eene pyramide van 52 voet hoog. Weldra ging de uitbarsting vergezeld van schokken in de bergdiepten, welke zich in al de omliggende streken deden gevoelen. Den 21sten waren die verschijnselen verschrikkelijker geworden. Er hadden zich twee nieuwe monden, grooter nog dan de eerste, gevormd. Den volgenden dag maakten de drie monden te zamen slechts éénen uit, die gestadig door steenen tot eene buitengemeene hoogte opwierp. Omstreeks twee uren des namiddags, had eene geweldige losbarsting met een verschrikkelijk gedruisch plaats, de geheele berg schudde. Te drie uren begon de uitbarsting te verminderen, toen stroomden de menigte nieuwsgierigen uit Napels naar den Vesuvius, om dit verschrikkelijk verschijnsel van nabij waar te nemen. Te acht uren nam de uitbarsting meer en meer af, maar het onderaardsch gehuil en de schokken verdubbelden, waaruit de ervarenen eene aanstaande uitbarsting voorspelden. Den 23sten waren de uitbarstingen sterker maar minder veelvuldiger geworden. De vulkaan hield niet op asschen met veel rook gemengd, op te werpen

NECROLOGIE.

Den 12 April is te 's Gravenhage, in den ouderdom van bijna 61 en een half jaar overleden, de Heer en Mr. J. H. APPELIUS, Minister van Financien van Z. M. den Koning der Nederlanden, Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw. Hij werd in 1767 te Middelburg geboren, waar zijn vader Predikant bij de Waalsche Gemeente was, en bij zich, te Leyden tot Mr. in de Regten gepromoveerd zijnde, aan de Regtsgeleerde practijk toewijdde, tot dat hij in 1795 Pensionaris van Zeeland benoemd werd en kort daarna tot Afgevaardigden dier Provincie verkoren. In 1803 werd hij Raad van Financien, en het volgend jaar tot lid van den Staatsraad verheven. In 1808 stelde hem Koning *Lodewijk* aan het hoofd der Algemeene Staats Secretarij, en benoemde hem het volgend jaar tot Minister van Financien, in plaats van den Heer *Gogel*, die zijn ontslag genomen had. Onder het Fransch Keizerlijk bestuur nam hij zitting in den Staats-raad te Parijs bij de afdeeling der Financien. In 1814 benoemde hem de Souvereine Vorst tot lid van den Raad van Staat, voor de Provincie Zeeland, en droeg hem vervolgens, bij de vereeniging der Belgische provincien met de Hollandsche, de organisatie van het finantie wezen voor eerstgemelde gewesten op. In 1815 werd hij door den Koning tot Directeur-Generaal voor 's Rijks Directe belastingen benoemd en in 1819 met het Commandeurs-kruis vereerd; voorts het bestuur van de Domeinen, de Registratie en de in- en uitgaande Regten, bij zijne overige waardigheden gevoegd. In het volgend jaar werd hij als Minister van Staat, belast met de algemeene Directie der Ontvangsten, en eindelijk in 1824 tot Minister van Financien verheven. Uit al het voorschreven blijkt genoegzaam dat de Staat in hem een ervaren Staatsman, vooral in het Finantiele vak, verliest.

RUSLAND.

PETERSBURG den 1 April.

In de Russische dagbladen leest men het volgende:

Volgens de jongste berigten uit Konstantinopel, doet de Porte, na het

vertrek van den heer *van Ribeaupierre*, al het mogelijke, om den handel van onze kooplieden bezwaarlijk te maken, en de Russische onderdanen, welke door omstandigheden genoodzaakt zijn in Konstantinopel te blijven, te verdrukken. Eene groote menigte vaartuigen, onder Russische vlag, werden met geweld teruggehouden, ofschoon zij met de gevorderde fermans tot vertrek waren voorzien; de scheepskapiteins zijn met geweld gedwongen geworden hunne ladingen tot eenen willekeurig bepaalden prijs af te staan, en sommigen hunner hebben, in voldoening van hetgeen volgens deze afpersingen verschuldigd was, nieuwe munt in betaling moeten aannemen, waarvan de waarde wel de helft minder is dan de oude, de overige hebben volstrekt nog geene betaling genoten. Meer dan honderd Russische onderdanen zijn uit Konstantinopel weggezonden, zonder dat hun tijd werd gelaten om hunne zaken in orde te brengen. Het bevel van verbanning is met de persoonlijke goedkeuring van den Sultan voorzien. Een derzelven, *Bazil Pagoujina* genaamd, gevolmagtigde van den geheimraad *Demidow*, was bij het bestuur der tollen slechts onder deze benaming bekend; op de daartoe gedane aanvrage, gaf hij zijn naam en voornaam op, en toen laatstelijk het bevel des Sultans, betrekkelijk de wegzending van verscheidene Russische onderdanen, ontvangen werd, vond men op dit bevel de volgende bijvoeging van den Sultan: » *Bazil Pagoujina* zal worden weggezonden; doch den gevolmagtigden van *Demidow* wordt het verblijf in Konstantinopel vergund;" en ten gevolge van dit besluit were ook *Pagoujina* weggezonden.

DUITSCHLAND en Aangrenzende Rijken.

FRANKFORT den 15 April.

De *Oostenrijksche Beobachter* deelt de oproeping of herderlijken brief mede van den Griekschen Patriarch *Agathangelos* te Konstantinopel, aan de Grieken op Morea en op de eilanden van den Archipel. Deze Patriarch heeft vooraf een verzoekschrift aan de Porte ingediend, waarin hij om genade voor de Grieken smeekt en verklaart dat zij zich willen onderwerpen; hierop heeft de Porte hare zoogenaamde amnestie uitgevaardigd en tengevolge van die, verschijnt de herderlijke brief des Patriarchs. Op het gedrag van dien opper-priester zoude veel zijn aantemerken indien men hem niet kon verontschuldigen dat hij verpligt is te handelen zoo als de Porte hem gebied, en dat het minste tegenstreven zijn dood zou ten gevolge hebben. Men weet dat de Porte zijn voorganger heeft doen ophangen en in diens plaats hem heeft aangesteld. In dezen herderlijken brief zegt hij: » De kerk, uwe gemeenschappelijke moeder, heeft niet opgehouden met de geheele Grieksche natie welke in de vreeze Gods, onder het Turksch bestuur leeft, uw lot te betreuren; zij is met smart doordrongen over uwe dwaling. Zij wil den goeden Herder der Evangelie's gelijken, en het verloren schaap opzoeken om het weder in de schoot der kerk en des bestuurs terug te brengen; zij wil u uw vorig geluk onder de bescherming van onzen genadigen Beheerscher doen wedervinden. Zult gij dan eindelijk de roepende stem der kerk hooren? Zult gij uw oor leenen aan hare heilzame vermaningen? Zult gij eindelijk uw eigen welzijn erkennen, of zult gij als verstokten, verblinden en verleid door de bedriegelijke inblazingen van arglistige vijanden van uw geluk, nog verder op de dwaalwegen voortwandelen, en daardoor te kennen geven dat gij voor geene verbetering vatbaar zijt." Hij gaat zoo voort en wendt alles aan om de vrije Grieken weder onder het slavenjuk der Porte te brengen; hij zal den tegen hen uitgesproken vloek of ban, intrekken indien zij tot de ware kerk en onder het regtmatig bestuur der Porte terugkeeren; doch indien zij niet willen dan zijn zij vervloekt. »Kinderen! zegt hij ten slotte, laat om Gods erbarming willen deze gelegenheid niet lorens gaan! denkt aan uw leven, aan uwe goederen, aan uwe ziel! Hoort de stem der kerk, zij is de stem des Heeren; de stem eener moeder, die u gezogen heeft! — Weest gewaarschuwd — de bijl is aan den wortel des stams gelegd; — ziet dus toe!" — Hoe wordt er met de godsdienst niet gespeeld! — Doch de Grieken, die hem als hunnen Patriarch niet erkennen en zich ook niet aan zijnen ban gestoord hebben, zullen aan zijne roepstem ook geen gehoor geven.

ITALIE.

NAPELS den 25 Maart.

De uitbarsting van den Vesuvius duurt voort; de geweldige uitbarsting van den 23 dezer bood een majestueus gezigt aan; de Vulkanische kolom rigte zich naar den kant van Ottajano. Gisteren ontstonden er 17 kleine vuurmonden, waaruit vlammen, rook en steenen kwamen; een gedeelte der uitgeworpene steenen storte in den krater, de andere werden naar Camaldoli della Torre geworpen. Tegen 8 ure wierp de Vesuvius veel asch uit; het onderaardsch gedruisch was geweldig en de schokken hevig.

Heden komt uit de 17 monden niets dan damp voort; heden namiddag heeft er weder eene gelijke uitbarsting plaats als die van gisteren; van tijd tot tijd hoort men een gedruisch in den vulkaan, doch niet zoo sterk als de vorige dagen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 14 April.

Het is verre af dat er vredesonderhandelingen met den Dei van Algiers op het tapijt zouden zijn, integendeel zijn er eene menigte kapers in zee geloopen welke op onze schepen jagt maken. De Middellandsche Zee is thans meer dan ooit met zeeschuimers bedekt.

De toebereidselen tot de expeditie worden te Toulon met veel ijver voortgezet; de 32 transportschepen zijn gereed om onder zeil te gaan; de troepen zoo infanterie, artillerie, als de genie waren gereed zich aan boord te begeven. Voor rekening van het ministerie van oorlog ware vele levensmiddelen, als meel, gezouten vleesch enz. geleverd.

Brieven van Barcelona maken gewag van het ontdekken van twee kruidmagazijnen, behoorende aan de Apostolieken, en van eene zamenzwering welkers oogmerk was zich van de stad Tarragona meester te maken en een algemeenen opstand te bewerken.

De berigten uit Lissabon van den 4 dezer zeggen, dat zoodra de Engelsche troepen vertrokken waren, dadelijk een koerier naar Madrid vertrokken was. De weg naar het paleis der Koningin was met rijtuigen gevuld van lieden die H. M. met het vertrek der Engelschen geluk gingen wenschen. De Infant was zeer gestoord dat de Engelschen de drie forten, die zij aan de Taag bezet houden, op zijn bevel niet ontruimen; hij heeft gedreigd dezelve met geweld te nemen; doch de tegenwoordigheid der Engelsche oorlogschepen, schijnt dat geweldige besluit wat verkoeld te hebben. De onlusten te St. Ubes, zijn te Extremoz herhaald, alwaar de troepen tot het uiterste gebragt zijnde, genoodzaakt zijn geweest op het volk te vuren. Aan wederzijden zijn een honderdtal dooden en gekwetsten gevallen. Don *Miguel* wiens despotieke plannen niet meer twijfelachtig zijn, heeft zich als alleenheerschend Koning nog niet doen proclameren; doch het oogenblik waarop deze usurpatie zal plaats hebben, schijnt niet verre af te zijn. Men zegt dat zulks op den 10 April is bepaald. De Engelsche ambassadeur, de heer *Lamb*, heeft last om alsdan dadelijk Lissabon te verlaten. Bij het schrijven van dezen brief was Lissabon nog rustig, doch de angst op elks gezigt geteekend. Op het platte land waren eenige zendelingen werkzaam om het volk tot opstand aantezetten.

Mengelingen.

RAADSEL.

Leest gij mijn eerste helft, dan is u ras gebleken,
Dat ik ten allen tijd onmisbaar ben geweest,
En is mijn' werkkringskracht geheel en al bezweken,
Dan is het ras gedaan met ieder mensch en beest. —
Mijn' tweede helft vertoond u eenen trotschen toren,
En hoe men lieden noemt van een beperkt verstand;
Maar raakt eens mijn geheel te wuft, te los, verloren,
Men spreekt van dit verlies met onuitwisb're schand.
Vat lezer! dit gezegde zaam,
Dan raadt gij ligtelijk mijn naam.

Maagd[?]

Te BREDA, bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekdrukker en Boekverkooper.